

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2020 – 2021

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

În numeroase civilizații antice, Luna, strălucind pe cerul nopții și schimbându-și mereu forma, era privită ca o zeitate. În Mesopotamia și Egiptul antic, agricultorii țineau evidența trecerii timpului uitându-se la forma și la poziția Lunii.

Luna realizează o rotație completă în jurul Pământului în 27,3 zile. Dar și Pământul se rotește în jurul Soarelui, deci se mișcă în raport cu Luna, astfel că este nevoie de încă două zile, în total 29,5 zile, pentru a vedea încă o dată aceeași formă a Lunii.

De ce dispare Luna din când în când?

Eclipsa reprezintă dispariția totală sau parțială a imaginii Lunii ca urmare a interpunerii unui corp ceresc. Fenomenul are loc atunci când Luna intră în zona de umbră a Pământului. Când cerul este senin, eclipsa totală de Lună poate fi observată de pe întreaga parte a Pământului unde este noapte.

Ideea călătoriei în spațiu

Din cele mai vechi timpuri, oamenii au fost fascinați de mistere și de planete.

La începutul secolului al XX-lea, rusul Konstantin Țiolkovski a ajuns la concluzia că spațiul cosmic poate fi cunoscut cu ajutorul rachetelor.

În noiembrie 1957, al doilea satelit artificial sovietic a transportat și un pasager. Acest pasager a fost prima ființă vie care a călătorit pe orbita Pământului. Pasagerul a fost un câine numit Laika.

După succesele repetate înregistrate de ruși, președintele american Kennedy a anunțat în 1961 lansarea programului Apollo. Obiectivul programului era de a trimite oameni pe Lună. În iulie 1969, doi astronauți ai navei spațiale Apollo 11 – mai întâi Neil Armstrong, iar pe urmă Buzz Aldrin – au pășit pe suprafața Lunii.

De-atunci, s-au făcut multe alte descoperiri, navele spațiale îndreptându-se spre locuri din ce în ce mai îndepărtate. Fenomene prezentate în literatura științifico-fantastică au devenit realitate. Scriitorul francez din secolul al XIX-lea, Jules Verne, a descris o călătorie imaginară în spațiu, în două dintre romanele sale: „De la Pământ la Lună” și „În jurul Lunii”. Eroi lui Verne au călătorit într-un proiectil* tras dintr-un tun uriaș.

adaptare după www.mozaweb.com

**proiectil* – (aici) rachetă

Textul 2

Odată am urcat cu Anton pe bloc, ca să vedem eclipsa totală de Lună. Nu mă urcasem niciodată pe bloc până atunci. Și nici nu mai ajunsesem într-un loc atât de înalt în București. [...]

Ideea cu eclipsa a fost a lui Anton, mai ales că noi stăteam la unu, de unde nu se vedea nimic pe cer, decât cel mult blocul de peste drum. Am urcat cu liftul până la opt, unde locuia Ivanov, administratorul, și Anton i-a cerut cheile de la terasă. M-am gândit atunci că dacă terasa nu s-ar închide cu cheia, care era în grija lui Ivanov, toți oamenii ar fi pe bloc, zi și noapte. Eu, cel puțin, așa aș fi făcut. Însă mi-am dat seama tot atunci că pentru a te duce pe bloc îți trebuia un motiv întemeiat.

— Ca să vedem eclipsa! S-a anunțat la radio, i-a zis Anton lui Ivanov, care a râs mânzește* pe sub nasul lui borcănat* și ne-a dat cheia.

După aceea a fost mai greu să ajungem pe bloc, căci era doar o scăriță metalică. Anton a urcat repede și mi-a dat mâna ca să pot urca. [...]

Eu și Anton eram doi exploratori, la o distanță atât de mare de Pământ!

— Gata, acum începe!

S-a uitat la ceas.

— E 9 jumate!

Și, dintr-odată, Luna a început să dispară. Un bec care se stinge încetul cu încetul, făcând ca bezna din jur să fie și mai prezentă.

Apoi am uitat de București. Ne-am așezat pe jos, pe pietrișul de pe terasă și ne-am uitat numai la Lună. Cum trece ea prin cele patruzeci de minute de întuneric și cum revine la viață. Cum își pierde și cum își recapătă lumina.

Și Anton mi-a povestit cum au ajuns primii oameni pe Lună. Cum s-a transmis în direct la televizor (bănuiam eu că antenele au totuși un rol esențial în viața noastră, a tuturor), despre cum au ieșit oamenii din casele lor pe străzi, cum s-au holbat* la Lună, așteptând să-l vadă acolo, mic de tot, pe Armstrong și să-i facă cu mâna.

— „Un pas mic pentru om, un pas mare pentru omenire” a zis Armstrong, care era un american.

Și de atunci Luna a devenit un loc care ne aparține tuturor celor care locuim pe planeta Pământ, chiar și nouă, celor de pe Calea Moșilor, că doar și noi eram omenirea. M-am simțit mândră de asta.

— Gata, s-a terminat!

Luna, întreagă, parcă se uita și ea la noi, ca să vadă ce facem acolo sus, pe bloc, un tată tânăr și un copil.

Adina Popescu, *Eclipsa*, în vol. 8 *povestiri de pe Calea Moșilor*

*a râde mânzește – a râde forțat, nenatural

*borcănat – mare, umflat

*a se holba – a se uita la ceva cu ochii măriți de curiozitate, a face ochii mari de uimire

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 1. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
În Antichitate, Luna era considerată o zeiță.		
Luna realizează o rotație parțială în jurul Pământului în 27,3 zile.		
Al doilea satelit artificial sovietic se numește Laika.		
Neil Armstrong este primul om care a pășit pe Lună.		

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Prima călătorie pe Lună, făcută de oameni, a fost în

- a) noiembrie 1957.
- b) noiembrie 1961.
- c) iulie 1961.
- d) iulie 1969.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 2. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Administratorul blocului locuiește la etajul opt.		
Anton și fata văd eclipsa de pe terasa blocului.		
Eclipsa a luat sfârșit la ora 9 și jumătate.		
Anton este tatăl fetei.		

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Durata eclipsei este de

- a) 30 de minute.
- b) 40 de minute.
- c) 50 de minute.
- d) 60 de minute.

Răspunsul corect:

2 puncte

5. Explică, în unu – două enunțuri, un motiv pentru care celor doi le este greu să ajungă pe bloc, valorificând textul 2. **6 puncte**

6. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte. **4 puncte**

7. Prezintă, în 20 – 30 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2. **6 puncte**

8. Crezi că este important pentru un copil să cunoască descoperirile făcute de oameni de-a lungul timpului? Motivează-ți răspunsul în 20 – 50 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

B.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 1, cuvântul subliniat. **2 puncte**

EVIDENȚĂ, (2) *evidențe*, s. f. **1.** Faptul de a fi evident, caracterul a ceea ce este evident; certitudine. ◊ Expr. *A scoate (sau a pune) în evidență* = a scoate la iveală, a sublinia. **2.** Activitate care asigură informarea permanentă și precisă despre situația dintr-un anumit domeniu prin înregistrarea și controlul proceselor, fenomenelor, lucrurilor, bunurilor, persoanelor etc. din punct de vedere cantitativ și calitativ. – Din fr. **évidence**, lat. **evidentia**, it. **evidenza**.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) scă-ri-ță; noas-tră.
- b) scă-riță; noas-tră.
- c) scă-ri-ță; noa-stră.
- d) scă-riță; noa-stră.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Scrie, în fiecare casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. În București, blocurile sunt

- a) înalt;
- b) înaltă;
- c) înalți;
- d) înalte.

Răspunsul corect:

4 puncte

B. Copiii nu au voie pe bloc singuri.

- a) să urci;
- b) să urce;
- c) să urcă;
- d) să urcăm.

Răspunsul corect:

4 puncte

C. Anton caută pe administrator.

- a) îl;
- b) îi;
- c) le;
- d) o.

Răspunsul corect:

4 puncte

4. Rescrie secvența „oamenii au fost fascinați de mistere”, punând substantivele la singular.

4 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a indica dacă informațiile cu privire la următoarea secvență sunt „adevărate” sau „false”: „Și Anton mi-a povestit cum au ajuns primii oameni pe Lună.”. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
În enunț există un predicat verbal și un predicat nominal.		
Substantivul „Anton” are funcție sintactică de subiect.		
În enunț există un complement circumstanțial de loc.		
Pronumele personal „mi-” are funcție sintactică de complement direct.		

6. Scrie, în câte un enunț, două reguli pe care ar trebui să le respecte toți locuitorii, într-un bloc, utilizând un *verb la modul imperativ* și un *numeral cardinal*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

7. Rescrie enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice fel. **4 puncte**

Oamenii civilizațiilor antice își ghidau activitatea dupe planetele cunoscute.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Motivează, în minimum 20 de cuvinte, că *dorința de a descoperi* este comună oamenilor din diferite culturi, valorificând textul 1 și experiența personală sau de lectură. **6 puncte**

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare prin care ar putea trece Anton și fata, a doua zi, după eclipsă. **14 puncte**

În redactarea răspunsului tău, trebuie:

- să respecti succesiunea logică a evenimentelor în concordanță cu cerința dată;
- să integrezi un dialog alcătuit din minimum patru replici;
- să valorifici alte două informații din textul 2 decât cele din cerință.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă textul redactat are minimum 70 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

A large rectangular area with a dashed border, containing 30 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page, leaving a small margin from the right edge.

A large rectangular area with a dashed border, containing 30 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page.